

рівноправних стосунків, збільшенню самоповаги й упевненості в собі, підвищенню адекватності та гнучкості у спільній діяльності і спілкування.

Уведення системи творчих завдань, перехід від власне навчальних до професійно-навчальних завдань дозволило зробити навчання справді глибоким, перетворити його з пасивного засвоєння інформації в активний творчий процес відкриття нового, у засіб розвитку і саморозвитку його учасників. Проблематизація навчального процесу на основі творчих завдань зумовлювало формування в майбутніх учителів якостей, необхідних для творчої педагогічної діяльності.

СТИМУЛЮВАННЯ ПОСТІЙНОГО ПОЛІПШЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В УНІВЕРСИТЕТАХ НА ОСНОВІ ПОЄДНАННЯ ЕКСПЕРТНОГО ТА МЕТРИЧНОГО ПІДХОДУ

ВЕЛИЧКО О.П., доктор економічних наук, професор,
Дніпровський державний
аграрно-економічний університет, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2700-0329>
E-mail: olvel@ukr.net

Повоєнна система забезпечення та постійного поліпшення якості вищої освіти в Україні має будуватися на комбінованій стратегії. Ця стратегія передбачає поєднання переваг та взаємну корекцію недоліків двох альтернативних підходів до оцінювання якості і ефективності освітньої діяльності університетів: експертизи та метрики. Основними перевагами першого підходу є висока ймовірність належного урахування цілісності фактів та наявного контексту, а другого – незалежності та неупередженості в оцінюванні. До того ж здійснення акредитаційних експертиз освітніх програм сприятиме реалізації можливостей

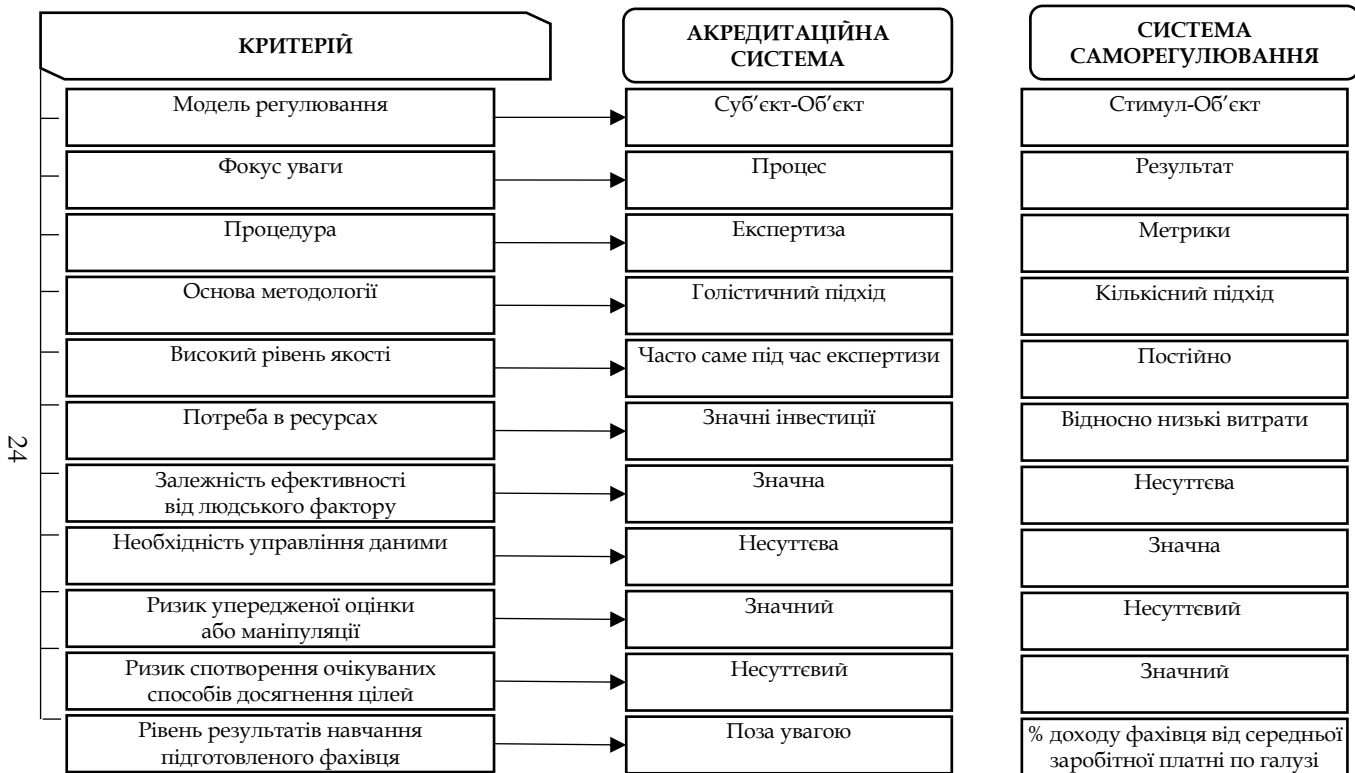
удосконалення якості вищої освіти на засадах концепції KAIRYO. Натомість, додаткове задіяння метричного підходу забезпечуватиме підвищення мотивації до постійного покращення освітньої діяльності за філософією KAIZEN.

Сучасна система Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти і незалежних установ оцінювання та забезпечення якості вищої освіти визначально ґрунтується на акредитаційних експертизах без ознак метричного підходу. Додаткова саморегулююча система постійного поліпшення якості та ефективності вищої освіти має бути побудована саме на використанні можливостей метрики (рис. 1).

На відміну від попередньої, така модель не потребує залучення значних інвестицій та активного впливу зовнішніх органів чи структур. Навпаки, кожен університет самостійно буде прагнути до якомога оптимальнішої структури, якості та ефективності освітніх послуг, завдяки створенню умов за принципом описаного ефекту L. Carroll.

Процес оптимального розподілу фінансових ресурсів для функціонування університетів здійснюватиметься через плаваючі права для формування контингенту студентів. Додатково здобутий або втрачений обсяг прав буде постійно залежати рівня якості та ефективності освітньої діяльності у поточному році. Це також стримуватиме поширений процес неякісного масового навчання за численними спеціальностями.

Функціонування саморегулюючої системи постійного поліпшення якості та ефективності вищої освіти передбачає орієнтування на сегменти з різним рівнем значущості (I – навчання за професією; II – наука та дослідження; III – інноваційна діяльність, роботи та послуги; IV – просвітницька та соціальна активність). При цьому matchmaking, врахування кватилію, імпакт-фактору та рівня співавторства, є одним зі способів зменшення ризиків прояву негативного ефекту Campbell's law and Goodhart's law під час досягнення університетами KPI за сегментами.

Рис. 1. Основні відмінності систем саморегулювання та акредитації у зовнішньому забезпеченні та підвищенні якості вищої освіти в Україні [1]

А одним із ключових показників для оцінювання має стати відсоток річного доходу випускника закладу від середнього показника оплати праці у певній сфері зайнятості. Демотивуючий коефіцієнт для стратегії аутсайдера, за будь-якого місця в рейтинговому оцінюванні, стимулюватиме кожен університет лише до прогресу. До того ж забезпечується принцип вирівнювання конкурентних умов для усіх закладів вищої освіти як з різними бекграундами, так і масштабами діяльності [1].

Подальші дослідження варто спрямовувати на виявлення та усунення слабких ланок в саморегулюючій системі після її впровадження та досвіду практичної реалізації.

Бібліографічний список:

1. Velychko, O., Khalatur, S., Bondarchuk, N., & Bahorka, M. (2022). Self-regulation system of continual improvement of quality and efficiency in higher education: A case of Ukraine. *Knowledge and Performance Management*, Vol. 6, No. 1, pp. 11-20.

НАПРЯМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА АКТИВІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

ГРЖЕВА О.М., доктор економічних наук, доцент,
Державний біотехнологічний університет, Україна
ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4548-3512>
E-mail: olgagirzheva@ukr.net

У сучасному світі, що динамічно розвивається, існує потреба в ініціативних, самостійних людях, які легко адаптуються до нових умов. Підвищуються вимоги не лише до якості підготовки студентів як висококваліфікованих фахівців, а й до розвитку їх інтелектуальних та творчих здібностей, що дозволяють їм вільно володіти своєю професією, розвивати